

Sørum-Speilet

Nummer 2 – 2013 – 19. årgang

KUNNSKAP OM SØRUMS KULTURHISTORISKE VERDIER ER NØDVENDIG!

I kommunal administrasjon og i politiske organisasjoner kan det virke som om toneangivende rollenehavere har kort botid i Sørum. Det er en utfordring å sikre at disse har en grundig innsikt i, og forståelse for, bygdas identitet og kulturhistoriske verdier. *Lederens spalte* - side 2

ARNE SØRLI – KOMPONISTEN BAK SAMEFOLKETS SANG

Asbjørn Langeland fortsetter her sin serie om betydningsfulle personer med røtter i Sørum. I artikkelen om Arne Sørli, Magnus Sørli's bror, kan vi lese om en svært begavet sørumsokning som har vært lite kjent her. Les mer på side 5

FLERE HISTORISKE GLIMT FRA KVEVLI-KROKEN

Albert Hovind fortsetter sin fortelling om livet i Kvevli-kroken. I dette nummeret kan vi lese om Rudolf Lysakers trevarefabrikk, familien Ingjer, kjølesøm, og gravskikker før i tiden. Sidene 7-13

SØRUM KOMMUNE - HVA HAR SKJEDD SIDEN 2007?

Aage V. Kleven har gått gjennom kommunens arkiver fra 1962 til 2012, og i den siste artikkelen om kommunestyrene, er det perioden fra 2007 som belyses. Hva var de viktigste sakene? Les mer på sidene 13-15

LITT AV HVERT MED FOLK I FARTA...

Historielaget er engasjert i forskjellige aktiviteter, har vennefest og er på utflukter... Se side 15

ELLERS I DETTE
NUMMER:

ÅRSMØTET PÅ BRUVOLLEN 14.MARS 2013 - SIDE 3

AKTUELLE SAKER - SIDE 17

OM RUSLETURENE - SIDE 18

100 ÅR MED STEMMERETT FOR KVINNER,

MED ELSE MICHELET OG TORHILD SKARD - SIDE 19

PILEGRIMSVANDRING GJENNOM FROGNER - SIDE 19

LEDERENS SPALTE

Nye innbyggere trenger kunnskap om Sørums kulturhistoriske verdier

I kommunal administrasjon og i politiske organisasjoner kan det virke som om toneangivende rolle innehavere har kort botid i Sørum. Det er en utfordring å sikre at disse har en grundig innsikt i, og forståelse for, bygdas identitet og kulturhistoriske verdier. Uten innsikt i bygdas egenart kan viktige beslutninger bli suboptimale. Blaker og Sørum Historielag føler et ansvar for å befordre slik innsikt. Som for de øvrige romerikskommunene fortsetter Sørums folketall å vokse. Mange er nye i kommunen, mange også nye i landsdelen. Vi ønsker å formidle tilhørighet og identitet til dem.

Sørum-Speilet har utviklet seg til å bli en betydelig informasjonsbærer, som burde være av interesse også utenfor historielagets medlemsmasse. Gjennom hele 2012 med avslutning i 2013 har vår artikkelserie om kommunal forvaltning i nye Sørum kommunes 50-årige historie gitt innsikt i utviklingen etter sammenslåingen av de tidligere kommunene Sørum og Blaker i 1962. Stoffet bør være av interesse blant politikere og kommunale forvaltningsorganer for å forstå kommunens historie og samtidig, til nytte i utformingen av vår fremtid. Et særtrykk fra historielaget er til vurdering.

Sørum Bygdebok er en viktig kilde for vår fortid og nåtid, og et godt hjelpemiddel i undervisning, kommunal forvaltning, politiske beslutninger og for reiseliv og nærturisme. Fortsatt er det mange i kommunen som ikke har gjort seg kjent med bygdeboken. En ny mulighet kommer i løpet av høsten når bind 5 utgis, som dekker resten av Frogner. Bind 6 av bygdeboken vil ta for seg bosettings- og næringshistorie i det gamle Blaker. Innsamlingsarbeidet er igangsatt etter et møte på Mork Grendehus 22. januar 2013. Bygdebøkene kan lånes på bibliotekene, på barneskolene og i ungdomsskolene, og de kan kjøpes av historielaget.

Takk til Kristian Lieungh. Til innsamling av historien i Sørum er vi avhengig av lokal kunnskap, private arkiver og gaver. Vi takker for at vårt mangeårige æresmedlem Kristian Lieungh nylig har gitt sitt dokument- og billedarkiv til historielaget. Materialet gjennomgås på Vølneberg skole i disse dager. Kristian Lieungh var den store drivkraften i verving og restaurering av Vølneberg gamle skole på 1980-tallet. Takket være det, har historielaget lagt grunnlaget for skolehistoriske samlinger, og åpnet

opp for gammeldags skole for bygdas 4. klasser gjennom Den Kulturelle Skolesekken (DIS) i mai hvert år.

På **Vølneberg** videreføres registrering av landbruks-samlingen. Håpet vårt er å kunne utvide redskapshuset innværende år for å gjøre redskapssamlingen mer tilgjengelig for skoler og andre besøkende.

Bevaringsprosjektet Slora Mølle beveger seg nå inn i en krevende fase. Montering av turbinen fortsetter etter hvert som delene ferdigstilles fra Sørumsand Verksted. Turbinrøret skal bygges opp igjen i løpet av sommeren. Arbeidet med kritisk vedlikehold på møllemaskineriet kommer også igang når vinteren slipper taket. Det samme gjelder motoren. Til gjennomføring av disse oppgavene kreves det mange hender. Alle uansett praktisk bakgrunn har en unik mulighet til å realisere seg selv i dette prosjektet, som over tid vil bli et unikt opplevelsessenter for gamle og unge. **9. juni er Slora Mølles Dag.**

Exit Blaker Skanse. Uten vår gode vilje har nå Blaker og Sørum Historielag måttet forlate Blaker Skanse. Statsbyggs husleie er ikke forenlig med kulturvern. Om tidene skulle endre seg, kommer kanskje historielaget tilbake.

Rusleturer. Vi følger historiens gang, og det passer godt for årets rusleturer som går langs kjente og ukjente stier i bygda. Tid og sted annonseres på hjemmesiden og her i Sørum-Speilet.

Dag Winding-Sørensen, leder

VØLNEBERG GAMLE SKOLE

Historielagets nye kontorsted.

Foto: Anders Henriksen

SEND OSS DIN EPOST-ADRESSE ...@...

Det skjer stadig noe, så hvis du ønsker å være oppdatert om historielagets arbeid, og vil ha melding når viktige nyheter blir lagt ut på nettsidene, send din epost til ivwind@online.no.

HISTORIELAGETS BOKTILBUD

➡ www.sorum.historielag.no/boktilbud.cfm

Hele boktilbudet vises på nettsidene.

OM SØRUM-SPEILET

Redaksjon:

Lillian Mobæk, redaktør
Telefon 95 22 31 06,
epost lilmobe@online.no

Asbjørn Langeland
Telefon 63 82 00 85,
epost asb-lang@online.no

Dag Winding-Sørensen
Telefon 63 82 73 56,
epost ivwind@online.no

Vera Braathen
Telefon 63 82 86 10,
epost verab@online.no

Sørum-Speilet utgis med 5 nummer pr. år.

Publiseringsplan framover for 2013:

Nr.	Stoff-frist	Utgis ca.
3	16. mai	Uke 25
4	24. august	Uke 39
5	1. november	Uke 49/50

Stoff til bladet:

Bes sendt pr. epost til redaksjonen, evt. pr. post til Blaker og Sørum Historielag, Postboks 72, 1921 SØRUMSAND.

Utforming: Lillian Mobæk

Trykk: X-idé Media

Opplag: 550

BLAKER OG SØRUM HISTORIELAG

Stiftet i 1970 ved sammenslåing av Blaker historielag og Sørum historielag, og tilsluttet Romerike historielag og Landslaget for lokalhistorie.

Som medlem får du hvert år 4 nummer av **SKYTILEN**, medlemsbladet med lokalhistorisk stoff fra hele Romerike, og 5 nummer av **SØRUM-SPEILET**, med artikler fra Sørum. Medlemskontingent for 2012 er kr. 200,- pr. år. Postadresse: Blaker og Sørum Historielag, Postboks 72, 1921 SØRUMSAND. Bankkontonr: 1321.08.05189
Hjemmeside: www.sorum.historielag.no

Vi vil gjerne ha nye medlemmer! Ta kontakt med leder Dag Winding-Sørensen på ivwind@online.no, eller gå inn på 'Kontakt-oss' på vår hjemmeside.

ÅRSMØTET 14. MARS 2013

Årsmøtet for Blaker og Sørum Historielag 14. mars 2013 kl. 19.00 på Bruvollen ble spesielt vellykket med billedkåseriet som Finn Halling holdt om Urskog-Hølandsbanen som identitetsmarkør. Helt fra banens spede barndom, før Sørumsand enda eksisterte som tettsted, fikk vi se historiske glimt som ikke levner tvil om hva "Tertitten" har betydd for Sørumsands utvikling. Billeder fra de øvrige stasjonene mot Skullerud gir også grunn til å reflektere over jernbanens betydning i utviklingen av landet.

Finn Halling får takk for foredraget. Foto: Odd Mobæk

Finn Hallings jubileumbok om UHBs historie ble også flittig omsatt da serveringen startet til 32 sultne kvinner og menn kl. 20.00. Klok av skade hadde historielagets styre denne gangen sørget for varme karbonadesmørbrød og godt med kaffe, før høye rundstykker kom på bordet med diverse fristende pålegg. Da gikk samtalen livlig rundt bordene og små og store hendelser i bygda ble analysert. Kjøkkenet på Bruvollen fornekter seg ikke, og alle var tilfreds før årsmøteforhandlingene startet kl. 20.45.

Årsmøtedeltagerne benket rundt bordene. Foto: Dag W-S

Gro Langeland som valgt møteleder loset årsmøtet med stødig hånd gjennom alle årsmøtesaker.

Styrets årsberetning viser at aktiviteten også i 2012 var høy og favnet bredt. Av saker som krever stort engasjement og som adresserer mange er Sørum-Speilet med sin dyktige redaksjon og mange medarbeidere. Det er

stier og rusleturer som fordrer mye arbeid i terrenget og dyktige turledere. Det er Vølneberg gamle Skole og DKS (Den kulturelle skolesekken med gammeldags skole, husflid og jordbruk) med mange frivillige i både arrangementer og vedlikeholdsarbeid. Det er arbeidet med Sørums Bygdebok som favner over mange oppgaver og engasjerte mennesker, og det er det teknisk-industrielle kulturminnet Slora Mølle med vennerforeningen, som arbeider med lang horisont med et stort restaureringsarbeid som også engasjerer nærmiljø og skolen.

Årsberetningen viser også en rekke andre viktige aktiviteter som til sammen setter historielagets aktivitet sentralt i Sørums liv og levnet.

Regnskap. Kjell Kurlands gjennomgang av det reviderte regnskapet for 2013, viser at historielagets økonomi er robust. Laget bygger seg opp til å foreta investeringer på Vølneberg og på Slora Mølle, og disse vil være krevende.

Etter at kontorvirksomheten på Blaker Skanse ble for kostnads-krevende, og Statsbygg ikke kunne legge frem noen akseptable løsninger, valgte historielaget i februar 2013 å flytte sine arkiver og sin krigshistoriske samling. Nå befinner alt seg på Vølneberg. Etterhvert skal arkiv og kontor etableres der.

Krigshistorisk samling har vi dessverre ikke lenger rom til å vise frem. På Slora Mølle arbeider historielaget på en 10-års plan som ble lagt frem og godkjent av styret i 2005. Er vi heldige makter vi å fullføre og finansiere planen innen 2016.

Den kulturelle skolesekken med Gammeldags skole på Vølneberg, og kulturminneadopsjonsprosjektene med 7. klassene fra barneskolene i Sørums kommuner, har utgjort den viktigste ungdomsaktiviteten i historielagets arbeid. Vi føler at det er viktig å fortsette og å utvikle dette samarbeidet med skolene. En utfordring ligger i den omorganiseringen som har funnet sted i Sørums kommunes administrasjon der det tidligere kulturområdet nå er delt opp og plassert i flere ulike etater. Håpet er at tilbudet til elevene består og at samarbeidet med Sørums kommune vil fortsette.

Styret i Blaker og Sørums Historielag er stabilt over tid. Fordelen er at vi opprettholder en kontinuitet. Ulempen er at styret blir ett år eldre hvert år. Valgkomiteén som ble ledet av Thorild Hexeberg Lerberg aksjonerte så snart det ble klart at Sigmund Stenby ønsket avløsning. I hans sted er nå Gry Anita Gjerde Alnæs kommet med i styret. Vårt

håp er naturligvis at vi fortsatt vil ha mye glede av Sigmunds bidrag til historielaget, og at Gry Anita vil føle seg velkommen i det nye styret. Begge ble behørig takket, og Thorild fikk en blomst.

Thorild Hexeberg Lerberg takkes for innsatsen. Foto: Odd&Lillian

Valgkomiteén for 2014 ble bekreftet av årsmøtet etter forslag fra styret. Morten Moen fortsetter, nå som leder, og nye medlemmer er Vera Braathen og Aage Kleven. En solid valgkomité borger for et godt styre.

Delegatene til Romerike Historielags årsmøte 11. juni 2013 på Eidsverket oppnevnes av styret etter fullmakt fra årsmøtet.

Det nye styret i Blaker og Sørums Historielag er følgende, etter valgkomiteéns innstilling og bekreftet av årsmøtet:

Leder	Dag Winding-Sørensen
Nestleder:	Gro Langeland
Sekretær:	Ellen M Graarud
Kasserer:	Kjell Kurland
Styremedlem:	Elin Mørk
Varamedlemmer:	Hans Erik Kristiansen, Kåre Alfred Bøhler, Gry Anita Gjerde Alnæs
Revisor:	Pål Iversen

Dag Winding-Sørensen

Gjenvalgt leder får en påske-ørraskelse fra nestleder Gro :)

ARNE SØRLI – SØRUMSOKNINGEN SOM KOMPONERTE MELODIEN TIL SAMENES NASJONALSANG

Asbjørn Langelands artikkelserie om kjente personer med røtter i Sørum, handler denne gang om Arne Sørli. Ikke så mange er kjent med at han tonesatte samefolkets sang.

Ved et søk i nettleksikonet Wikipedia på personer fra Sørum, fant jeg denne lille artikkelen:

«Arne Sørli (født 2. april 1904 på Sørum i Akershus fylke, død 17. mai 1969 i Tromsø), var en norsk komponist.

Arne Sørli. Foto fra Idun Sørli Gya

Familien flyttet til Oslo da de fire sønnene begynte på realskolen. Arne Sørli var som faren og brødrene meget musikalsk. Han var i tillegg svært språkmektig, og utdannet seg derfor som filolog. Han leste 19 språk, de nordiske medregnet, og var spesielt opptatt av den finsk-ugriske språkgruppen. Delvis derfor var han interessert i nord-områdene (Nordkalotten), og søkte stilling

som adjunkt ved Harstad gymnas i 1938.

Høsten 1940 flyttet han over til Tromsø gymnas, og der virket han som lektor de fleste yrkesaktive årene. Han var hele tiden aktivt med i byens musikkliv. I perioden 1959-61 tok han et vikariat i Karasjok for å gjøre seg nærmere kjent med samisk språk, musikk og kultur, som han hadde stor respekt for. Her komponerte han, inspirert av en samisk joik, melodien til «Sàmi Soga lãvlla» (Samefolkets sang), som med tekst av Isak Saba ble godkjent som samisk nasjonalsang i 1992 (av det Nordiske Samerådet i 1986).

Arne Sørli skrev og arrangerte en del musikk (bl.a «Gammal salmetone frå Sørum».) Hovedinstrumentene var cello og trombone samt ventilbasun, men han behersket flere andre instrumenter. Under et fireårig opphold på Tynset gjorde han seg kjent med den nordøsterdalske musikktradisjonen, og lærte seg å spille neverlur. Under et internasjonalt musikkstevne i Oslo midt på femtitallet åpnet han stevnet med lurlåten «Kjenningslåt», som ble tatt opp på lydbånd, og nå brukes i et av ungdomsskolens musikkverk.»

Dette var interessant. Tenk at en mann fra Sørum har komponert melodien til Samefolkets sang. Hva mer kunne jeg finne ut om Arne Sørli? Jeg begynte med Sørum bygdebok b. 2 under Sørli Nordgarden (s. 584). Der står det at Johan Sørli (1868-1955) overtok garden i 1914 etter foreldrene. Johan var gift med Ovidie Skullerud (1875-1954) fra Vølner, og de fikk fire sønner: Olaf Kaare, Magnus, Arne og Erling. De flyttet fra Sørli i 1918 og solgte gården i 1924.

Johan Sørli var musiker. Han var knyttet til militær-musikken der han hadde graden fanejunker. I følge Store norske leksikon var fanejunker høyeste underoffisersgrad i Norge i infanteri, ingeniørvåpen, flyvåpen og sanitet til 1927. Fanejunker var en hedersgrad, som ble tildelt etter 5 års tjeneste som kommandersersjant. Johan Sørlis sønnedatter, Idun Sørli Gya, har fortalt at Johan dirigerte Oslo politikorps, og at han fikk æren for å ha fått skikk på dette musikkorpsset. Hun har også opplyst at Johan Sørli i tillegg til å være fanejunker virket som bryggerikonsulent, og at han i dette arbeidet virket over hele landet. Kona Ovidie fikk derfor nærmest eneansvar for gården, og dette var en vesentlig grunn til at de flyttet til Oslo (Kristiania).

Fire sønner hadde Johan og Ovidie. To av dem, Arne og Magnus var tvillinger. **Magnus Sørli** (1904-1981) ble lærer, og han kom som lærer tilbake til bygda han var oppvokst i. Først ved Vesterskaun skole, så ved Sørum skole, og fra 1945 arbeidet han ved Sørumsand skole, der han var styrer til 1970. Mange av Sørum-Speilets lesere har nok hatt Magnus Sørli som lærer. Magnus Sørli var med i den bygdeboknemnda som sto for utgivelsen av de to bindene av «Sørum Herred», og kapitlet om skolens historie er skrevet av ham. Han skrev også ei bygdebok om Sørum for skolebruk, og den har vært mye benyttet i undervisningen. For å få vite mer om Arne Sørli tok jeg kontakt med Magnus Sørlis datter, Kari Marchand, og hun satte meg i forbindelse med Arnes datter, Idun Sørli Gya som bor i Narvik.

Lektor. Arne Sørli ble altså lektor. Kona hans, Oddbjørg Agnethe var fra Narvik, og han fikk nesten hele sitt arbeidsliv i Nord-Norge. Men hans datter Idun forteller at han følte seg sterkt knyttet til Sørum. Der var de på besøk hos Magnus både i sommerferiene og til jul, og ved familiehytta utenfor Narvik hadde Arne plantet ei blåveistue som han hadde brakt med fra Sørum. Den blomstrer fortsatt hver vår. Han hadde to store interesser, språk og musikk. På skolen underviste han i engelsk, tysk og fransk, men i tillegg studerte han finsk-ugriske språk. Han snakket samisk flytende, og han behersket både finsk, russisk og ungarsk i tillegg til de øvrige språkene han

studerte. Latin og gresk var også språk han kunne, og datteren forteller at da han lå syk våren 1969, bestemte han selv hvilke bibelvers presten skulle bruke i begravelsen. Til dette benyttet han en latinsk bibel.

Nettstedet www.finnmarken.no har en lengre artikkel om historien bak Samefolkets sang. Der står det også en del om han som komponerte melodien. Det står at til tross for den karakteristiske melodien til Samefolkets sang, er komponistens navn kommet litt i skyggen. Arne Sørli har brukt mange joikelementer i melodien. Mange av de karakteristiske trekk som finnes i joik, har Arne Sørli i sin komposisjon. Det gjelder først og fremst femtone-skalaen. Et annet karaktertrekk er at det ikke alltid slutter med grunntonen, men en kvart under. Også takt og rytme har noe samisk ved seg. Komposisjonen går i 6/8-takt.

I Karasjok. Det står om hans tid som lektor i Karasjok at han var lærer av den gamle typen som gikk korrekt kledd. En av hans tidligere elever forteller at han var flink og respektert. Mens han var i Karasjok, tonesatte han flere dikt av samiske forfattere, blant dem var Sangen om Tana, skrevet av Pekka Lukkari. Han deltok aktivt i kulturlivet i bygda, og han underviste grupper i fiolinspill. Til slutt i artikkelen siteres det fra et minneord om ham skrevet av den samiske kunstneren, Iver Jåks: «Lektor Sørli viste stor respekt for vår samiske kulturarv... Vi samer er takknemlige for at han komponerte en vakker melodi til Samefolkets sang, skrevet av Stortingsmann Isak Saba... Sørli brukte joik som grunnlag for sine komposisjoner. Han tilpasset melodiene i joik, slik at de ble lettere å synge og til framføring med musikkinstrumenter. Lektor Sørli var en vennlig og omgjengelig person. Vi som fikk lære å kjenne ham, har mistet en god venn.»

I 1952-56 var Arne Sørli lektor på Tynset. I den tida han var der, studerte han folkemusikk fra Nord-Østerdal. Datteren Idun forteller at det vakte reaksjoner i det lokale musikkmiljøet at en utenbygds fra skulle komme og gjøre deres musikk kjent. Reaksjonen førte til at de «tok seg sammen», og det ble en oppblomstring av folkemusikken i dalen.

Samefolkets sang med noter til Arne Sørli's melodi finnes i flere sangbøker, bl.a. I «Sangbok for skolen», Gyldendal 1997, «Verden i sang: Sangbok for ungdom», Norsk musikkforlag, 2000 og «Sang i Norge» fra 2008. Arne Sørli er også representert på CD-er med folkemusikk.

Asbjørn Langeland

SAMEFOLKETS SANG – KOMPONERT AV ARNE SØRLI

TEKSTEN TIL SANGEN – AV ISAK SABA

Norsk versjon v/Jacob Børretzen

Langt nord under Store Bjørnen
sakte stiger Samelandet:
Vidde seg bak vidde strekker,
sjø ved sjø hvor øyet rekker.
Lier, åser, snaue rabber
hever seg mot himmelbrynet.
Elver bruser, skoger suser,
stålgrå, steile fjell-nes skyter
mot det ville hav seg ut.

Vintertid med storm og kulde,
snefokk uten mål og måte.
Sameslekten dog av hjertet
henger med sitt hjem og yrke.
For en vandrer månen skinner,
nordlys flimrer, stjerner tindrer.
Reingrynt høres mellom krattet,
sus og brus fra sjø og slette,
pulkestøy langs vintervei.

Og når sommersolen gyller
fjell og skoger, hav og strender,
fiskere i gullglans gynger,
gynger stilt på hav og innsjø.
Gyllent glinser svømmefugler
og som sølv de store elver.
Staker glimter, årer glitrer,
Folket under sang det farer
gjennom stiller, stryk og foss.

Samelandets ætt og stamme
utholdt har og tålt så mange
herjingstokter, bannskaps-
handler,
freakke falske skattefuter.
Hill deg, seige samestamme!
Hill deg, fredens rot og flamme!
Aldri er der kamper kjempet,
aldri broder-blod har runnet
i den stille sameslekt.

Våre fedre før har seiret
over dem som urett øvet.
La oss også motstå, brødre,
dem som vil oss underkue!
Solens sønners seige avkom!
Aldri skal du overvinnes
om ditt gyldne språk du vokter,
husker dine fedres tale:
Sameland for samene!

Flagget har de samiske fargene, og en sirkel som symboliserer solen (rødt) og månen (blått). Flagget ble formgitt av den samiske kunstneren Astrid Båhl fra Troms, og ble offisielt godkjent i 1986. amefolkets dag er den 6. februar.

Kilde: Wikipedia

NOEN HISTORISKE GLIMT FRA KVEVLI-KROKEN

Kvevli ligger sør i Blaker, mellom Mork og Skugstad, og i gamle dager var det ei grend med mye liv og virksomhet. Her fortsetter fortellingen om livet i Kvevli-kroken.

Rudolf Lysakers trevarefabrikk

Går vi noen meter videre langs vegen, kommer vi til «Solbakken». Her startet Rudolf Lysaker opp en liten bedrift under krigen. De produserte leker av tre, blant annet en kanon som ble kalt «Tordenskjold». Ved hjelp av en fjærmekanisme kunne det skytes ut små trekuler. Det ble også laget prototyp av en traktor, men det ble med det. Den hadde ratt med overføring til framaksel, slik at den var styrbar.

Etter hvert gikk bedriften over til å lage kasser for grønsaker. Men så kom gjenreisning og nybygging i etterkrigsåra. Nå var optimismen tilbake, folketallet økte og behovet for nye boliger var stort. Det førte til etterspørsel etter byggevarer. Dermed la Lysaker om til produksjon av dører og vinduer, ansatte flere folk, og etterhvert ble det en betydelig virksomhet i fabrikkens hans.

En gang leverte de 936 vinduer til et byggefelt på Løvenstad. Ellers var det fast levering til byggevarerfirmaet Berger Langmoen, og til et utall av bygg rundt i distriktet. Da Allergot skole på Jessheim ble reist, hadde Rudolf Lysakers trevarefabrikk levering av alle dører og vinduer.

For nærmiljøet var også fabrikkens til stor hjelp, det er vel nesten ikke et hus i Kvevli-kroken som ikke har dører eller vinduer fra Lysaker'n!

Hjemme fikk vi dører og vinduer herfra til et nytt hus i 1960, og til restaurering av hovedbygningen i 1977.

Arbeidsstokken kunne variere, men på det meste hadde åtte menn fast arbeid på fabrikkens. Foruten lokal arbeidskraft, var det av og til dansker som fikk arbeid her. Det var ganske vanlig på den tiden at dansker tok

jobb i Norge. Noen av disse danskene var Paul Egon Kure fra Bornholm. Han kom en dag tilfeldig forbi på motorsykkel, likte seg tydeligvis, og ble værende på fabrikkens en tid framover. Så var det han Jacob Madsen fra Roskilde. København stilte med en som het Landfort, og sist, men ikke minst, Hansen. Han losjerte i Løkka en stund.

Faktura fra trevarefabrikken

RUDOLF LYSAKER	
TREVAREFABRIKK	
T.L.F. BLAKER 308	
KVEVLI, 3/8-60.	
<u>Faktura</u>	
<u>for herr Ragnvald Hovind, Kvevli</u>	
<u>fra Rudolf Lysaker, Kvevli</u>	
4 stk	2 rams ut-innsl.vinduer m/4 ruter 125x115 cm. a 125.33 kr. 501.32
1 " 3	" " " " " 6 " 190x115 " " 184.74
1 " 3	" " " " " 6 " 190x110 " " 184.74
1 " 2	fl.balkong dør " 6 " 135x200 " " 437.40
5 " 1	rams ut-innsl.kjeller 60x 40 " a 52.79 " 263.95
1 " 1	" " " " " 55x 55 " " 54.29
	kr.1626.44
	+grunning 2 % " 32.53
	kr.1658.97
	+omsætningsavgift 11,11% " 184.31
	kr.1843.28
<i>Betalt</i>	
<i>Rudolf Lysaker</i>	
S.E. & O.	

Da Rudolf Lysaker gikk bort, ble sønnen, Jan, eier og leder av bedriften som nå tok navnet «Lysaker Trevare». Han hadde delt arbeidet med faren i en årrekke, og han var godt kjent med virksomheten.

En av arbeiderne vil Jan særlig framheve. Det er Torbjørn Paulsen, som var ansatt her i mange år. Han var en svært verdifull, flink og trofast medarbeider.

Etter at det hadde gått i samme spor noen år, trappet Jan ned, og på slutten var det bare Jan og kona Inger, som drev virksomheten alene. Han kombinerte da fabrikkens med jobb som buss-sjåfør i Oslo Sporveier til det ble helt slutt på produksjonen i slutten av 70-åra.

Så igjen har den nye tiden kommet inn på oss med endringer av mangt og mye. Storforetak og masseproduksjon er både billig og effektivt, og gir ikke plass for slike småbedrifter. Det er synd for bygdesamfunnet. Men til slutt var foretaket ved veis ende, som så mange andre virksomheter på dette lille stedet.

Familien Ingjer

Videre bortover Innleggen ligger flere små bruk, og inntil nylig var eierne her etterkommere fra samme familie, nemlig familien Ingjer.

Hvis vi tenker oss tilbake til slutten av 1800-tallet og et stykke fram i neste århundre, var det slik at det var uvanlig å reise ut og ta seg jobb. En måtte prøve så godt en kunne å finne seg levebrød i hjemtraktene. Dersom en familie hadde en eiendom og litt skog, var det ofte vanlig å dele opp eiendommen innen familien. Litt jord og skog gjorde at en var «berja», da kunne en familie klare seg med to-tre kuer, noen høner og en gris til jul. Dermed hadde en mat. Skogen ga ved og litt materialer.

Maren og Kristoffer Ingjer

I den forbindelse vil jeg fortelle om Maren og Kristoffer Ingjer, som levde på Ingjer ved forrige århundreskifte. Kristoffer var fra stedet, og var født i 1838. Maren var født i 1849 og kom fra Klova, en plass ved Varsjøen. De giftet seg i 1876 og fikk sju barn, fem gutter og to jenter. Den ene jenta døde imidlertid i ung alder.

Maren og Kristoffer Ingjer, ca.1906

Ettersom tiden går, blir barna voksne, de skal selv stifte familie. Faren dør i 1913, og Maren sitter i uskiftet bo til 1916. Da gjør hun noe det står respekt av, hun deler Ingjer i fire parter, og naboeiendommen Olstad er kjøpt inn tidligere. Slik kan alle de fem guttene få hver sin part.

Her setter brødrene opp hus, og flytter inn med sine egne familier. På en strekning på noen hundre meter finner vi så fem brødre på rekke og rad, med hvert sitt hjem. Skal tro det er en sjeldenhet å finne en storfamilie så godt samlet! Det skapte sikkert et nyttig og godt samhold i både helg og hverdag.

Karl Ingjer

Eldstemann, Karl, gift med Kristine, bosatte seg i Øvre Ingjer. Han var en dyktig tømmermann som bygde

mange låver og fjøs på 30-og 40-tallet. Skisporten sto hans hjerte nær, og mange timer ble tilbrakt i den gamle Ringstadbakken.

Karl Ingjer fikk Kongens fortjenestemedalje for sin innsats i yrkeslivet og deltakelse i herredsstyret gjennom mange år. Han var også sterkt engasjert i avholdsbevegelsen, og satt i styret i lokallaget i en årrekke. Hans etterkommere fulgte sin far, og var aktivt med for samme sak.

Bildet er fra Blaker herredsstyre 1920-22.

Til sin 50-årsdag fikk han en spaserstokk med sølvhåndtak på, som en gave fra en stor del av Blaker-bygdas bønder. De skriver i brevet:

Hrr. Byggmester Karl Ingjerd.

I taknemlig erkjendelse for dit virke som byggmester hos oss undertegnede, der for alles vedkommende er utført samvittighetsfuldt og nøiaktig, samt for din store velvilje som praktisk fagmann å ha veiledet ved råd for byggeplan. Vi vil heller ikke unlate å nevne din store elskverdighet og gode humør.

Som et synlig bevis på vår dyppfulte takk overrrekkes herved en gave på din 50 års fødselsdag den 29-5-27 ledsaget med de beste ønsker for dagen og fremtiden.

Blaker den 29 Mai 1927.

Edv. Sand, O. Sandrud, Adalv Skjensrud
Espen, Alf, Hågen, Olef, Mola, Klem
Abel, Lovind, Chr. Svandstad, Olef, Sakken.
August, Frik, Karl, Andersen
No. Høyath, Alf, Thundersen, Kristian, Skarvli
Th. Sandvold, J. Rebbenes, A. Rønstad
H. Fredrad, M. Oiderud, H. Myrnes
Eiv. N. Fossum, Hans N. Fossum, H. Skjerve
Abel, Lovoli, J. J. J. J. O. Sand, S. Skillingmo
Karl A. Espby, Ole, Oiderud, Jørgen, Sandvold

Johan Ingjer

Sønnen Johan var i sin tid en kjent skiløper. Han deltok og ble premiert i et utall av kretsrenn og landsrenn, både i langrenn og kombinert. Dessuten deltok han i Norgesmesterskap og i Holmenkollen både før og etter krigen.

Under krigen var han aktiv i motstandsbevegelsen, og ble arrestert av tyskerne den 25. mai i 1942. Da ble Milorg i distriktet rullet opp, og mange ble tatt. Det var en dramatisk hendelse.

Tyskerne kom alltid om natta når de var ute i slikt ærend. De trengte seg inn i huset og ransaket hvert rom for å lete etter Johan og eventuelle våpen. Vi kan tenke oss hvor skremmende dette var for alle de andre som bodde i huset!

Johan hørte dem komme, og hoppet ut av vinduet fra soverommet i andre etasje, barbeint i bare natt-tøyet. Men huset var omringet, så det var umulig å unnsnippe. Tyskerne ville vite hvor han hadde våpenet sitt, og til slutt måtte han si det. Han hadde gjømt børsa langt oppe i skogen, i et gammelt kleberstein-brudd. Nå måtte han bli med tyskerne dit så de fikk konfiskert våpenet. Det var nok en fæl tur, både fordi han ikke hadde fått på seg sko, og ikke minst fordi han visste at framtida som tyskernes fange var uvisst.

Etter forhør i Møllergata 19, kom han til Grini, men i desember 1943 ble han sendt til Sachsenhausen. Det ble ei vond tid for familie og venner. Men han var en av dem som kom tilbake da det ble fred i 1945. Da var gleden stor både i familien og bygda ellers.

Borgertog

Jeg husker godt den dagen da de som hadde vært i Tyskland kom tilbake til bygda. De hadde kommet med «de hvite bussene» til Norge, og så kom de med bil til Blaker Skanse. Det var svært høytidelig da de tre blakerværingene Harald Haugli, Arne Harefallet og Johan Ingjer ble «overlevert». Broren Karsten hadde vært hos oss og lånt hest og trille. Den ble pyntet med bjørkelauv og norske flagg, og slik ble Johan Ingjer kjørt hjem til Kvevli den 27. mai 1945, tre år etter arrestasjonen.

Senere den dagen skjedde det noe som ikke har hendt verken før eller senere på Kvevli. Det ble arrangert et borgertog, der alle i kretsen kunne delta, for å hylle de to fra Mork krets som nå hadde kommet hjem fra fangenskap til et fritt land.

Noen hadde vært på Mork skole og lånt det store flagget som ble båret foran i toget 17.mai. Det skulle være først i dette toget også. Det var kanskje flere som også hadde flagg, men det husker jeg ikke nå. Jeg minnes bare at det var flott å se det store flagget. Vi var ca. 30 stykker som gikk i tog langs Innleggen, og jeg husker at det ble sagt at vi skulle gå ordentlig og rolig, som i et 17.mai-tog. Da vi kom opp til Øvre Ingjer, stanset vi for å vise vår respekt og glede til Johan som selvfølgelig kom ut. Martin Ringstad takket for den innsatsen han hadde gjort, og ønsket ham velkommen hjem til grenda.

Så gikk vi ned på storvegen og videre til Jødahl, ned til Holen, der Arne Harefallet hadde kommet hjem fra tysk fangenskap. Han ble også behørig hyllet.

Det var en flott dag for oss alle som var med på det. Vi skjønnte vel kanskje ikke enda hvor utrolig og fantastisk det var at de hadde kommet hjem i relativt god behold. Det gikk tydeligere opp for oss etter hvert som vi fikk høre og lese mer og mer om alle grufullhetene som hadde skjedd i konsentrasjonsleirene.

Johan Ingjer måtte ha vært sterk både fysisk og psykisk. Han var nok medtatt da han kom tilbake, men samme høst var han i arbeid på jordene, og tok etter hvert opp snekkeryrket igjen. Neste vinter trente han langrenn. Men han snakket aldri om tida i Tyskland. Det ville han nok helst glemme.

«Ikke mange tuktet Johan Ingjer i langrennssporet da han var i toppform» (Fra Årboka til Blaker idrettslags 75-årsjubileum).

Johan i våronna

Karsten Ingjer, en eldre sønn av Karl, var helt fram til langt utpå 60-tallet den lokale snekkeren i grenda. Noe av tida jobbet han sammen med sin bror Johan.

Karsten bodde først på Høgvold med sin familie, siden flyttet de til barndomshjemmet, Øvre Ingjer. Her drev han sammen med familien gårdsbruket ved siden av snekkeryrket. Han holdt seg mest i nærmiljøet, der han bygde både våningshus og uthus. Mye av tiden gikk også med til små og store vedlikeholdsarbeider rundt om på gårdene. Jeg minnes han kom på morgenen på sykkel, og bak på «bagasjen» hadde han en sekk med redskapen han trengte. Det var hammer, stikksag, øks, vater og vinkel. Med tommestokk og tømmerblyant i lomma var han klar for dagens jobb.

Han hadde gått i god lære hos faren sin, slik at han foruten snekkerfaget utførte både støyping og murung. En fast jobb som han hadde hver sommer, var å skifte ut defekt takstein på låvetaket hjemme hos oss. Det virket som om det ikke kostet ham noe å gå rundt på det høye låvetaket uten noen form for sikring. Betingelsen var at det var tørrvær, slik at taksteinene ikke ble glatte. Karsten var en stødig og dyktig kar som vi i nærmiljøet og mange andre hadde mye hjelp av i mange år.

Petter Ingjer kom til Olstad sammen med kona Anna. Han var også snekker, og i tillegg drev han gårdsbruket og i skogen. I Olstad ble det dyrket jordbær som ble solgt til oppkjøpere. Det var for øvrig mange som drev med jordbær i Blaker før krigen. Blakerbæra var kjent for god kvalitet, den var søt og holdbar.

Petter var den eneste av Ingjerskara som hadde hest i alle år. Det hvilte slik ro over Petter og Blakken når de kom kjørende med kjerra. Palmer, smeden som er nevnt tidligere, var en av sønnene i Olstad.

Ole Ingjer, også en av de fem brødrene, bodde i Bjerke. Han var gift med Alvilde, til daglig kalt Vilda. Han var det jeg vil kalle en «dagkar». Han arbeidet rundt på gårdene når de trengte ekstra hjelp. Han var en meget stødig onnekar, enten det var våronn, slåttonn eller skuronn. Om høsten var han med rundt og tresket kornet.

Han var også en habil grøftegraver, hans make til å grave grøfter med spade måtte en lete lenge etter. Det så ut som om han tok det helt rolig, men du verden så mange meter grøft det ble ut av det! Om vinteren var det tømmerhogst, da jobbet han mye sammen med nevøen sin, Oskar Olstad, som hadde hest. Om sommeren

arbeidet han også av og til i skogen. Det ble hogd ved i lengder på tre-fire meter. Disse ble satt opp i «kors» eller «reis», som vi sa, for å tørkes. Jeg kan ikke huske at Ole brukte hest, det var all slags handredskap som var hans spesialitet, og hardt kroppsarbeid hele livet.

*På sleden sitter Kristian Kvevli og Oskar Olstad (t.h.)
Fra Kvevli lille ca 1945. Kristian var eier, og Oskar gårdskar.*

En liten historie om Ole Ingjer: Det var vegskjønn på den lokale vegen, og lensmann Ribskog spurte de tilstedeværende om yrket deres. Det var stort sett bare snekkere og tømmermenn. –"Men du da, Ole, hva er du?" –"Je er itteno je", har bare ei trillebår".

Kristian Ingjer, den neste i søskenflokket, og den delen av Ingjer som ble hans, heter Hagen, eller «Hagan» som vi sier på Kvevli. Hans kone het også Anna. Som far og brødre var han også snekker. Det holdt han på med hele livet, enten selvstendig eller i samarbeid med andre.

Datteren Signe var på 40-tallet kokke i selskaper og lag av forskjellig slag. Den gangen var det ikke bare å bestille det en trengte av mat til større sammenkomster. Rettene måtte lages fra bunnen av, og da var det godt å ha fagfolk til hjelp. Når kokka kom og tok over på kjøkkenet, kunne husmora være trygg for maten og vie seg til andre gjøremål. Det var nok av dem når det skulle holdes lag!

Signe assisterte også ved slaktinga rundt omkring på gårdene før jul. Da ble ofte flere dyr slaktet, og alt skulle tas vare på, kokes, stekes, saltet og hermetiseres. Slaktinga var en slags «onn» i seg selv, og Signe var til stor hjelp.

Halvor Ingjer het yngstemann hos Kristoffer og Maren. Han og kona Margit ble boende hjemme på Ingjer, det som var igjen etter at Maren hadde delt gården i fire parter. Gården krevde jo sitt, men Halvor arbeidet også som sagmester. Det var en ansvarsfull jobb. Det er sagmesteren som bestemmer hva det skal bli ut av en stokk, det vil altså si mest mulig brukbare materialer.

Han var mye på Morksaga, men når det var skjæring på Kvevlisaga på Bikkjeberja, var han og broder Ole fast mannskap. Halvor var også mye med som onnehjelp rundt på gårdene, og drev med vedhogst og tømmerhogst. I Ingjer ble det også i mange år produsert jordbær for salg.

Sagmannskapet på Morksaga i 1928. Halvor Ingjer nr. 2 fra v.

Anna Ingjer, jenta i søskenflokket, ble værende i Ingjer og bodde sammen med sin mor Maren i et lite hus på gården. Her hadde Maren «kår». Det vil si at hun skulle ha husvære, middag hver dag og i tillegg noe av gårdens produkter så lenge hun levde.

Fra v: Anna Ingjer, broren Halvor, hans datter Hjørdis og moren Margit f. Egner. Foran Frøydis Haug, barnebarn til Alma Haug, som var stasjonsmester på Kvevli på 1920-tallet.

Datteren Anna var en flink sydame, og ble mye brukt i nabolaget. Utallige er de kjoler som har kommet fra Annas hånd. De som var småjenter på 50-tallet kan fortelle om spennende turer til det lille huset til Anna sydame. Eller Sy-Anna, som hun også ble kalt. Det var så mange Anna'er i nabolaget at en måtte prøve å unngå forvekslinger, så derfor navnet.

Nye kjoler ble sydd til sommeren, gjerne før 17.mai, og til jul. Stoffer ble kjøpt inn, og så gikk mødre og barn til Sy-Anna for å diskutere fasong og ta mål. Hun hadde noen såkalte motejournaler, ikke helt av nyere dato, men de var fryktelig morsomme å bla i likevel. Fasongen på barnekjolene ble nokså lik fra år til år.

Anna med sin tamme høne, som selv hoppet opp i fanget.

Kjolene skulle vare lenge

Her ble det ofte brukt en praktisk løsning for at kjolene skulle kunne brukes så lenge som mulig. De var todelt, i skjørtelinningen var det knapphull, og på blusen eller overdelen var det knapper, slik at den ble kneppet på skjørtet. Når kjolen hadde gjort tjeneste som penkjole ett år, og småjenta hadde vokst noen centimeter, kunne knappene flyttes ned, og kjolen kunne fremdeles brukes, f.eks til skolekjole.

Anna sydame hadde mange løsninger for å gjøre en kjole spesiell og fin, selv om grunnfasongen var den samme. Hun lagde lommer, legg og vaffelsøm, hun sydde på krokliesser og andre bånd, og lagde kapper og rysjer hvis stoffene egnet seg til det.

Noen ganger ble det servert kaffe og tebrød etter måltagning og prøving. Det kunne også hende at hun bød på «noe rart» hvis ei småjente kom alene med penger for å hente de nye klærne. Det kunne være kamferdrops eller en bit kokesjokolade.

Så koselig det var i det vesle huset, som bestod av bare to rom. Ytterst var det gamle kjøkkenet med ei stor, mørk grue i hjørnet, og så var det det lille, lyse kammeret med symaskinen på stuebordet og et speil der en kunne se nesten hele seg!

var over, reiste begravelsesfølget til kirkegården hvor kisten ble senket. Dersom det var prest med, ble det foretatt jordpåkastelse. Hvis seremonien var utført av en annen, ble jordpåkastelsen gjort ved neste gudstjeneste.

Følget vendte så tilbake til hjemmet, der det ofte ble servert middag og sikkert mer mat og kaker senere. For riktig lenge siden kunne slike selskaper vare flere dager, og etter hvert kunne det bli ganske løssluppent. Det kaltes jo «gravøl».

Senere, etter at kapellet ble bygd, ble gravferden delt i to. Først var det bisettelse fra hjemmet, og her deltok bare den nærmeste familie og naboer. Det ble holdt en enkel andakt av en legmann som egnet seg til det. Det ble sagt at avdøde ble «tala ut» eller «søngi ut». Ofte gikk nemlig han som hadde holdt andakten foran og sang en salme, mens kisten ble båret ut av huset. Karl Martinsen, som er blitt nevnt før, ble ofte benyttet til slike anledninger. Han kunne Bibel og salmebok nesten utenat og hadde en malmfull sangstemme.

Den kirkelige handlingen som ble holdt i kapellet noen dager senere, var slik vi kjenner den i dag. Deltakerne i seremonien var innbudt skriftlig, og etterpå var det som oftest middag hjemme hos familien til avdøde.

«Bearlag» og «fønn» er gamle uttrykk i forbindelse med flere slags sammenkomster, men disse skikkene gjaldt særlig for begravelser.

Et bearlag er et begrenset område hvor alle ble invitert skriftlig til å delta i gravferden. Her ved Kvevli besto bearlaget av Nebbenes, alle Kvevligårdene, Myrvold, Moen, Nyheim, hele Ingjer, Olstad, Nygård og Braaten, på begge sider av Grinibekken.

Kvelden før begravelsen kom det folk fra nabolaget til sørgehuset med mat, først og fremst kaker, til neste dag. Det var de yngste fra hvert sted som gjerne hadde jobben med å gå med «fønn», som det ble kalt. De fikk ikke gå hjem igjen før de var blitt traktert. De yngste var sjelden bedt til selve begravelsen, men de skulle også få servering. Det fikk de når de kom med fønn kvelden før.

Albert Hovind

Bildene i artikkelen, unntatt kjolebildene, har Albert Hovind skaffet. Siste artikkel om livet i Kvevli-kroken kommer i neste nummer av Sørum-Speilet.

MER OM SØRUM KOMMUNE - HVA HAR SKJEDD SIDEN 2007?

Aage V. Kleven avslutter her sin serie om ordførere, kommunestyre, og de viktigste sakene i deres perioder.

KOMMUNESTYREPERIODEN 2007 - 2011

31 representanter.

Det norske Arbeiderparti: Hans Marius Johnsen, Are Tomasgaard, Berit Kjeldseth Arntzen, Kjell Hermann, Hilde Kristin Aasen, Mona Øyen Karlsen, Pål Elden, Ane Elida Fonnelløp, Katrine Normann, Bjørn Thomas Hagen.
Sosialistisk Venstreparti: Jane Bråthen, Rune Viestad.
Senterpartiet: Ivar Egeberg, Kari Tveit Mjønerud, Ola Brændjord.

Kristelig Folkeparti: Vidar Kristensen

Venstre: Jan Erland Tønnesen

Høyre: Odd Sars-Olsen, Ivar Øygarden, Marianne Grimstad Hansen, Tor-Arne Lie Jensen, Gina Haugland Nordin, Gudbrand Askvig, Tove Kirsebom, Espen Thorsrud.

Fremskrittspartiet: Arne-Rune Gjelsvik, Bjørn Stenholen, Anette Carnarius Elseth, Tor Slemdal, Øivind Slora, Lise-Lill Braune Gjelsvik.

Økonomi- og administrasjonsutvalg:

9 medlemmer med varamedlemmer.

Hans Marius Johnsen, Ap - leder, Berit Kjeldseth Arntzen, Ap, Ivar Egeberg, Sp - nestleder, Vidar Kristensen, Krf, Jane Bråthen, Sv, Odd Sars-Olsen, H, Tove Kirsebom, H, Arne-Rune Gjelsvik, Frp, Anette Carnarius Elseth, Frp.

Tilsattes 4 faste medl. (oppnevnes av fagforeningene).
Fagforbundet: Wenche Mjønerud, Kristin Barker
Akademikerne/NITO: Ingunn P. Servold
Utdanningsforbundet: Eva Jørgensen

Valg av ordfører og varaordfører for 2007-2011:

Til valg av ordfører ble følgende forslag satt fram:

Hans Marius Johnsen, Ap, Odd Sars-Olsen, H

Hans Marius Johnsen ble valgt til ordfører med 16 stemmer. Sars-Olsen fikk 15 stemmer.

Til valg av varaordfører ble følgende forslag satt fram:

Ivar Egeberg, Sp, Vidar Kristensen, KrF

Ivar Egeberg ble valgt til varaordfører med 16 stemmer. Kristensen fikk 15 stemmer.

Noen enkeltsaker:

✚ I november 2007 behandlet kommunestyret «Ny barnehage i Lørenfallet – valg av lokalisering» og vedtok at hovedbygningen på Nordli rehabiliteres og tilrettelegges for barnehage.

✚ I samme møtet ble Sørums kommunale eiendomsselskap bedt om å gjennomføre rehabiliteringen av Kuskerudnebben friluftsbad innenfor en kostnadsramme på 19,3 mill. kroner.

✚ I desember 2007 godkjente kommunestyret lokal samarbeidsavtale mellom NAV Akershus og Sørums kommune.

✚ I mars 2008 vedtok kommunestyret reguleringsplan for Vardefjellet Øvre.

✚ I juni 2008 vedtok kommunestyret at det skulle foretas en omfattende rehabilitering av Sørums sykehjem som skulle startes når Sørvald var ferdig for innflytting.

✚ I samme møtet ble det vedtatt vedtekt om tilknytningsplikt til fjernvarme på Sørumsand.

✚ I oktober 2008 vedtok kommunestyret å etablere selskapet Krogstad Miljøpark AS.

✚ I november 2008 ble det vedtatt å etablere en løsning for elektronisk politikersystem med tilhørende Pcer til politikere.

✚ I samme møtet vedtok kommunestyret å rive hovedbygningen på Nordli for å bygge en ny barnehage med plass for inntil 120 barn. Det skulle bygges en ny bygning med en utvendig fasade som «er lik dagens hovedbygning.»

✚ Sørums kommune vedtok å kjøpe Sennerud barnehage innenfor en kostnadsramme på 6 millioner kroner. Overdragelsen ble gjort gjeldende fra 01.01.09.

✚ I sak «Handlingsprogram med økonomiplan 2010 – 2013 for Sørums kommune» ba kommunestyret i juni 2009

administrasjonen om å fremme en sak om etablering av frivillighetsentral(er).

✚ I samme møtet ble forslag til reguleringsplan gang- og sykkelveg Bruvollen – Hellne, vedtatt. Det samme ble reguleringsplan Fjernvarmeanlegg Sørumsand .

✚ Videre ble det vedtatt at ny ungdomsskole på Frogner skal bygges på eksisterende tomt.

✚ I september 2009 vedtok kommunestyret at Sørums kommunalteknikk KF arbeider videre med å klarlegge om det er mulig å få realisert et nytt renseanlegg sør for Sørumsand. Ordføreren fikk i oppdrag å innlede forhandlinger om samarbeid med nabokommunene.

✚ I juni 2010 tilsatte kommunestyret enstemmig Marius Trana som ny rådmann i Sørums kommune.

✚ I september 2010 vedtar kommunestyret å kjøpe avsatt tomt til barnehageformål på Vardefjellet eiet av firmaet Øie Bolig AS for 5 mill. kroner.

✚ I desember 2010 under behandlingen av årsbudsjettet for 2011 vedtar kommunestyret enstemmig at «Sørumskolen skal være blant de 5 beste i Akershus».

✚ I samme møtet vedtok kommunestyret at det søkes Kulturdepartementet om støtte til å opprette «Frivillighetsentralen i Sørums». En organisasjon eid av lag og foreninger i Sørums.

✚ I februar 2011 vedtok kommunestyret å skrinlegge rehabilitering av den nyeste delen av Blaker aldersheim. (Å skrinlegge rehabilitering av den eldste delen av Blaker aldersheim ble gjort i 2010.)

✚ I samme møte vedtok kommunestyret å fullføre Sørums bygdebok med ett bind for Frogner og ett bind for Blaker.

✚ I juni 2011 vedtok kommunestyret å nedlegge Bingsfosshallen i Sørums KF som kommunalt foretak fra 01.01.2012. Samtidig ble det vedtatt at Bingsfosshallen og Kuskerudnebben friluftsbad organisatorisk legges til kulturseksjonen. Til å erstatte den samarbeidsarenaen mellom Sørums kommune og frivillige lag og foreninger som styret i Bingsfosshallen i Sørums KF har representert, opprettes et nytt samarbeidsorgan mellom Sørums kommune og frivillig sektor i Sørums: «Samarbeidsorganet for frivillig sektor».

✚ I september 2011 vedtok kommunestyret å opprette 2 plasser ved Sørums sykehjem som skal benyttes til utskrivningsklare pasienter på sykehus.

✚ Fet kommune, Gjerdrum kommune og Sørums kommune er enige om bygging av et felles renseanlegg med tilhørende overføringsanlegg. Kommunestyret vedtok i september 2011 å velge interkommunalt selskap (IKS) som samarbeidsform.

✚ I samme møte ble det vedtatt at Sørums kommunale eiendomsselskap KF oppretter en park- og grøntavdeling.

KOMMUNESTYREPERIODEN 2011 - 2015

31 representanter.

Det norske Arbeiderparti: Are Tomasgard, Mona G Mangen, Ragnhild E. Bæreg, Svein Sandnes, Sten Magne Berglund, Heidi P. Greiner Haaker, Jostein Mjønerud, Stine Elise Christensen, Heidi Westbye Nyhus, Morten Bekkeng, Geir Kalheim, Eliassi Shawnim, Tove Steen.

Sosialistisk Venstreparti: Jane Bråthen.

Senterpartiet: Ivar Egeberg, Hege Andresen.

Kristelig Folkeparti: Vidar Kristensen.

Venstre: Else-Marit Sætaberget

Høyre: Marianne G. Hansen, Henriette Elise Hall, Simen Gjersvoll Osland, Tor-Arne Lie Jensen, Svein Aalling, Erik Johansen, Roy Thomas Merli, Espen Thorsrud, Helge L. Braathen Jensen.

Fremskrittspartiet: Anette C Elseth, Hans-Morten Vardøy, Arne-Rune Gjelsvik, Torbjørn S Weiseth.

Valg av økonomi- og administrasjonsutvalg:

9 medlemmer med varamedlemmer.

Fellesliste for Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Are Tomasgard, Ap, Ivar Egeberg, Sp, Mona Granbakken Mangen, Ap, Jane Bråthen, Sv, Vidar Kristensen, KrF
Fremskrittspartiet: Anette Carnarius Elseth

Fellesliste Høyre og Venstre: Marianne Grimstad Hansen, H, Svein Aalling, H, Erik Johansen, H.

Fagforbundet: Anne Telle, Wenche Mjønerud,

Utdanningsforbundet: Eva Magdalene Jørgensen

NITO/Akademikerne: Ingunn Servold,.

Valg av ordfører og varaordfører for 2011- 2015:

Det ble levert inn følgende forslag til valg av ordfører:

Are Tomasgard, Ap, Marianne Grimstad Hansen, H

Are Tomasgard ble valgt til ordfører med 18 stemmer.

Grimstad Hansen fikk 13 stemmer.

Det ble levert inn følgende forslag til valg av varaordfører:

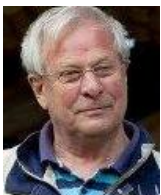
Ivar Egeberg, Sp, Anette Carnarius Elseth, FrP

Ivar Egeberg ble valgt til varaordfører med 17 stemmer.

Elseth fikk 14 stemmer.

Driftsbudsjettet for 2012 er på kr. 903.208.058.

Aage V. Kleven

Sørums-Speilets redaksjon vil takke Aage V. Kleven (bildet) for en meget aktuell og interessant artikkelserie om Sørums kommunes politiske historie fra 1962-2012.

LITT AV HVERT MED FOLK I FARTA

Tekst og foto: Dag Winding-Sørensen

✚ UT FRA BLAKER SKANSE

Blaker og Sørums Historielag har holdt til på Blaker Skanse siden 2001, der vi har disponert to rom i administrasjonsbygget, men leien er nå steget til kr. 40.000 pr år.

I samarbeid med Blaker Utvikling har historielaget deltatt i forhandlinger med Statsbygg om utvikling av Blaker Skanse til å bli et besøks- og opplevelsessenter for bygda og besøkende. Håpet var å etablere et senter for militærhistoriske samlinger, skolehistorie og hverdags-historie i Kommandantboligen. Målet var å legge tilrette for skoler og konferanser med audiovisuell guiding, foredrag og undervisning. Isteden tvinges historielaget til å avvikle, vi har pakket ned vår Okkupasjonshistoriske samling, flyttet våre arkiver og fjernet vårt boklager. Midlertidig lagres dette i egne lokaler på Vølneberg gamle skole, der lokalene dessverre er for små til å bli gjort tilgjengelig for almenheten. Vi beklager at Blaker Skanse lukker seg mot bygda.

✚ GAMLE SØRUMSAND FORSVINNER

Ikke mange næringsdrivende har holdt stand på Sørumsand så lenge som

Karsten Sæterdalen. Han drev frisørsalong i 50 år, fra 1962 til han gikk bort i 2012.

Frisørsalongen i Skriverveien 16 har alltid vært, og er fortsatt, et yndet sted for herrer med lokal tilhørighet. Her skjermes pensjonisten en stakket stund mot hjemmets plikter og hverdagens trivialiteter. Her kan han fordype seg i Vi Menn eller Jakt og Fiske. Det utveksles mange lokale nyheter og lune historier mens man venter på tur. Sørumsands tunge puls banker fortsatt i dette lokalet slik som den også gjør det i Valstad Café. Her ruger formelig historien. I Sørums Bygdebok bind 3, side 362, finner man

dette huset angitt som nr. 41 på kartet over den sentrale delen av Sørumsandvegen. De som har følelse for den opprinnelig bebyggelsen på Sørumsand, har kun kort tid på seg nå. Egebergkvartalet reguleres ventelig til blokker på bekostning av husene 33, 34, 35 og 36 i det samme kartutsnittet. Disse husene har gitt rom til Bergen Bank, Heimly – nå Sørumsand Rør, Egebergs Manufaktur og det tidligere Sørumsand Apotek – en staselig bygning som hadde en vakker forhage til tidlig på 1970-tallet. I den andre enden av Sørumsandvegen mot Festiviteten er også flere av de gamle husene truet av sanering før kommunens områdeplan er ferdigbehandlet. De som ønsker å verne om restene av Sørumsands identitet, kan få meget å gjøre i tiden som kommer. For menigmann er neppe tapet så stort siden flere av husene er skjemet av vanskjøtsel. Men for dem som ser verdien i arkitektoniske stilarter og småstedets sjarmerende bomiljø, kan tapet virke smertelig.

✚ SLORA MØLLES VENNEFEST

9. februar var det fest og rør i Skytterhuset i Blaker da Slora Møllens Venner satte hverandre stevne for å forberede sommer-sesongen.

38 venner spiste og drakk godt etter Nomdo Westerdaals billedkåseri om hva som er gjort på mølla siden vi begynte for fem år siden. Det er imponerende resultater, og meget som gjenstår. I 2012 var 18 venner aktive mer enn to ganger på dugnad. I løpet av totalt 33 dugnadsdager ble det arbeidet 530 timer, med gjennomsnittlig 5 venner hver dag. Ved siden av alt teknisk relatert arbeid gikk høsten med til å demontere turbinrøret, sortere brukbare trestaver og jernbånd, og begynne grunnarbeidet for bygging av røret igjen. Magnar Olsen ble hedret på møllefesten for sin mangeårige og jevne innsats i arbeidet med å sikre og rehabilitere Slora Mølle.

På bildet ser vi fra venstre Magnar Olsen, Nomdo Westerdaal, Brith Kristiansen, Vidar Magnar Harfallet, Bjørn Undrum og Anja Schiel som for anledningen sitter i malen til turbinrøret som skal bygges. Denne malen er viktig for tilpassning av metall-stussene i begge ender av

det 30 meter lange røret samt for rørgjennomføringen i mølledammen.

✚ BESØK PÅ KJELLE VGS. OG SJEKK AV TURBINRØRET

28. februar avla Bjørn Undrum et besøk på Kjelle videregående skole for å følge opp arbeidet elevene på mekanisk linje utfører for å ferdigstille risten i vanninntaket til turbinrøret i mølledammen.

På bildet ser vi Jan Terje Sandbekkbråten, arbeidsleder for elevene på mekanisk linje, som gjennomgår arbeidsprosessen med Bjørn Undrum. Slora Møllens Venner håper å kunne videreutvikle samarbeidet med Kjelle videregående skole, og vil gjerne ha skolebesøk til sommeren.

✚ TUR TIL NANNESTAD BYGDEMUSEUM

Historielaget på tur

27. januar hadde Blaker og Sørum Historielag utflukt til Nannestad Bygdemuseum. Dette er et flott anlegg i Nannestad sentrum, mellom rådhuset og ungdomsskolen, der de nye museumsarealene og møtearealene er integrert med de gamle gråsteinmurene fra den gamle låvebygningen. Bosse Tangen var dagens guide, og fortalte levende om alt hva vi fikk se, og historiene bak. I planleggings- og byggeperioden har spesielt Bosse

Tangen og Asbjørn Heiret arbeidet sammen med donator Tore G. Solheim med ideer og fremdrift gjennom en stiftelse, i samarbeid med Nannestad Historielag.

Arkitekt for museet har vært Gudmund Tangen. Mange personer har stått på for å få museet og utstillinger ferdig, men spesielt kan fremheves Leif Fredriksen, Per Engh og Ola Bråthen. Det er etablert noen faste utstillinger, blant annet bygdedoktor Habberstads kontor, og landhandler Størdals butikk. I Nannestad var det mange små butikker. En av de landhandlerne som holdt ut lenge var B. Størdal i Maura. Inventar og handelsvarer fra butikken er satt opp bak disken. Med nærheten til Gardermoen og andre store militærforlegninger, var det stor tysk aktivitet under krigen. Motstandsarbeid var utbredt i bygda. En utstilling er laget for dette, med artikler, våpen, klær, og mye mer.

Tilslutt kan nevnes Solheims "Raritetshjørne" med mange kjente og ukjente gjenstander som hans bror anskaffet. Her kan du gjette på flere spesielle gjenstanders bruksområder. Det er imponerende hvordan museet er utviklet på kort tid, og utstillingene er kjempeflotte. Det er jo også unikt at enkeltpersoner vil gi en slik gave til bygda si. Et flott initiativ. Finnes det flere slike som Tore G. Solheim, er det bare å ta kontakt, kan man si i andre bygdelag også.

I Nannestad Bygdemuseum har vi i Sørums meget å lære og mange impulser å hente. Våre samlinger er ikke på langt nær så omfattende og strukturerte. Med alt hva vi disponerer, og med god vilje og hjelp fra bygda, bør vi allikevel være istand til å utvikle et tilsvarende opplevelsessenter, som kan bygge opp om Sørums samhold og identitet.

NOEN AKTUELLE SAKER

✚ Takk for kalenderinnsatsen fra Kjell Huseby

Som ansvarlig for produksjon og markedsføring av historielagets kalender, vil jeg gjerne på denne måten få takke alle som har bidratt til at kalenderen for 2013 også i år vil gi historielaget et betydelig tilskudd til driften. Takken går til alle som har kjøpt kalenderen, og på den måten støttet laget. Først og fremst går den til alle entusiastiske selgere som har gått fra dør til dør for å tilby kalenderen. Uten deres innsats ville ikke prosjektet vært mulig. Takk også til hovedsponsor Blaker Sparebank og fotograf Anders Henriksen som har scannet bildene. PS: Er det noen som fremdelse ikke har kjøpt kalenderen, har jeg noen igjen.

Med vennlig hilsen Kjell H. Huseby, tlf. 63 82 80 49

✚ Søknad om kulturstøtte

Historielaget har iht. til budsjett søkt om kr. 150.000 i kulturstøtte fra Sørums kommune.

✚ Historielagets høringsuttalelser

Se www.sorum.historielag.no > Høringsuttalelser

- Veinavnsak i Blaker
- Varsel om oppstart av planarbeid for Linjekvartalet på Sørumsand
- Veinavnsak i Frogner

STOR TAKK TIL KRISTIAN LIEUNGH

Kristian med bløtkake

Fra venstre: Gro Langeland, Kåre Bøhler, Alf Okkenhaug, Kristian Lieungh og Dag Winding-Sørensen

Den 1. mars var representanter for Historielaget, med leder Dag Winding-Sørensen i spissen, på besøk hos Kristian Lieungh, som nå bor på Skedsmotun. Oppdraget var å takke for det verdifulle lokalhistoriske materialet han har gitt oss.

Det ble en meget hyggelig ettermiddag med vårt kunnskapsrike og høyst oppegående æresmedlem, som nå nærmer seg 97 år med stormskritt. Kristian satte pris på besøket, og koste seg med bløtkaka og rosene vi hadde med oss.

Gro Langeland

LITT OM TURPROGRAMMET 2013

Rusleturen den 13. juni 2013 vil først og fremst ta for seg Røverkula, kanskje også Jutulkleiva om tiden rekker til.

Turen starter ved trafostasjonen ved Tretjerdalsvegen kl 18:00, og vil vare drøyt to timer. Sørg for godt fottøy.

Begge steder er omtalt i kapittelet "I manns minne" av Reidar Th. Christensen i Sørums Herred, bind 1. Leif Mathisen har tatt dette med i sin serie "På kryss og tvers i Sørums (10)" i Sørums-Speilet nr. 1/2006, gjengitt nedenfor.

✚ PÅ KRYSS OG TVERS I SØRUM

I åras løp har historielaget arrangert mange rusleturer til forskjellige kulturhistoriske steder i bygda. Guide på svært mange av turene har vært Leif Mathisen. I nr. 4/2004 av Sørums-Speilet startet en artikkelserie der Leif Mathisen presenterer noen av disse turene. Tanken er naturligvis at lesingen kan friste til å oppsøke stedene med familie og venner også uten guide fra historielaget. Denne gang ser vi på veien til Jutulkleiva og Røverkula, og Leif Mathisens beskrivelser.

Jutulkleiva

Følger du skogsvegen fra trafostasjonen ved Ausen til Tretjernet, vil du ovenfor Ulvemyra til høyre for vegen noen meter inn finne Jutulkleiva. Du må ta deg fram forbi noen svære kampesteiner for å komme inntil fjellveggen. Jutulkleiva er antakelig ei halv jettegryte, og de svære kampesteinene som ligger foran, er antakelig den andre halvparten av jettegryta.

Jettegryter er gryter eller sylindformede uthulninger i fast fjell, dannet ved at hvirvelstrømmer i elver har satt steiner i bevegelse med det resultat at disse har svarvet ut grytene. Mange jettegryter finnes utenfor nåværende elver, og er dannet av smeltevannsstrømmer i istiden. Jettegryta i Ausenfjellet er nok dannet i istiden, og er seinere blitt sprengt i stykker av frost og is så bare halvparten står igjen.

Den halve gryta kan minne om ryggtavla til en kjempestor jutul som har klemt ryggen mot fjellveggen når han har tatt i. Det går et sagn om jutulen i Ausen-fjellet. Denne jutulen, heter det, hadde gravlagt kjerringa si på jordet nedafor Ausen, og en dag ville han kaste en stein på grava hennes. Han hadde bundet ti hosebanne og slengte iver, men den råk ikke fram og stein ble liggende nere på aker'n. Folk på gardene var redde for denne steinen, og likte i hvert fall ikke å gå der ned etter at sola hadde gått ned.

Karl Ausen, som fortalte sagnet til Reidar Th. Christiansen, fortalte også at han og en annen gutt hadde fått tak i et minebor og ga seg til å minere vekk steinen. Folk som så på guttene, så at steinen sprakk, men det rare var at det ikke smalt i den. Men da de delte opp steinen, da smalt det. Mor til Ola Frogner, som var født på denne garden, mintes vel at folk var redd steinen. -At dere torde gjøre detta, gutter, sa hun da hun hørte at de hadde sprengt steinen.

Røverkula

Den samme Karl Ausen fortalte også om Røverkula, som ligger i en bratt fjellvegg øst for Jutulkleiva. Der holdt det til et par røvere, farlige folk og forbrytere, som tok dyr som gikk på hamn der og slaktet for å få seg mat. Det er sikkert at det hadde holdt til folk i hula, sa Karl Ausen, for når han var smågutt, og begynte å ferdes i traktene, var han en gang i Røverkula. Han fant da både bein av dyr og kull etter varme. Beina var han med på å kaste ut. Det var svære bein, sa han, antakelig lårbein og sidebein av store dyr. De ble kastet i en haug, og ble etter hvert borte.

Disse røverne ble oppdaget og fanget til slutt. Varmen hadde gått ut for dem i Røverkula, og en av dem måtte gå til Brannerud for å låne varme. Han hadde bundet ei fille rundt enden av en kjepp. Da han kom inn på kjøkkenet på garden, gikk han til peisen og stakk kjeppen inn i varmen så det tok fyr i fillene. Deretter forsvant han, men folkene på garden gjorde seg sine tanker om denne karen, og da det var nysnø, fulgte de spora. Røveren hadde tatt på seg skoa bakvendt for å villed dem, men de fant røverne i hula og fikk gjort ende på dem.

Hula går langt innover, og er så trang at en må kripe. Folk mente dette ikke var ei naturlig hule, men laget av folk. Det skulle være en de kalte sølvsmiden i Brannerud som hadde ei sølvvåre oppi der, og fikk sølvet sitt derfra. En skal kunne se denne sølvvåra i fjellveggen fra sørenden av Tretjernet. Slike sølvvåre er det mange sagn om fra hele landet. Det er trolig folks drøm om penger og rikdom som er årsaken til historiene.

Haakon Sandbraaten

GAMLE ORDTAK

- ✚ *Der Lat-Hans går foran, kommer Smal-Hans etter.*
- ✚ *Jeg ligger litt på latsiden. Etterpå skal jeg snu meg.*
- ✚ *Selv en reise på tusen mil begynner med et lite skritt.*
- ✚ *En kan reise hvor en vil, men aldri fra seg selv.*
- ✚ *En strek i regningen kan gjøre mye både til og fra.*

OPPSLAGSTAVLEN

Følg med på nettsidene www.sorum.historielag.no

➔ 100 år med stemmerett for kvinner

Onsdag 22. mai kl. 19 i Frogner Grendehus

Minicabaret ved Else Michelet. Foredrag ved Torhild Skard. Arrangører: Foreningen Norden i Sørum, Folkeakademiet i Sørum, Sørum bibliotek, Blaker og Sørum historielag og Sørum bygdekvinnelag.

Minicabaret:
ved Else Michelet
Foredrag:
ved Torhild Skard

100 ÅR MED STEMMERETT FOR KVINNER

En markering av året da Norge ble forandret!

Torhild Skard, kvinneaktivist og tidligere stortingsrepresentant, samt aktiv deltaker i kvinnekampen fra 60-tallet og fram til i dag, vil foredra om kampen for kvinners stemmerett og kampen for kvinners rettigheter generelt i et nordisk/europeisk perspektiv.

Else Michelet, som er en av Norges mest kjente humorister og feminister, med lang fartstid i NRK, vil med glimt i øyet se tilbake på kampen for kvinners rettigheter.

22. MAI 2013 KL 19 I FROGNER GRENDEHUS Inngang kr 100,00

Arrangører: Foreningen Norden i Sørum, Folkeakademiet Sørum, Sørum bibliotek, Blaker og Sørum historielag og Sørum bygdekvinnelag.

➔ Internasjonal pilegrimsvandring 17. juni:

Sommeren 2013 inviteres det til internasjonal pilegrimsvandring gjennom tre land; Tyskland, Danmark og Norge, og følget passerer Frogner kirke midt på dagen 17. juni.

Der vil Frogner menighetsråd og Blaker og Sørum Historielag være vertskap ved et kort stopp. Dette er årets langvandring, og den går fra Oslo 16. juni, med overnatting på Quality Hotel Olavsgaard 16.-17. og ankomst Trondheim 28. juni. Du kan få mer informasjon om langvandringen og stoppet i Frogner fra Gunnar Ulvestad, tlf. 63 82 11 88, e-post: randulv@live.no.

Har du lyst til å vite mer om denne eller andre pilegrimsvandringer, sjekk www.pilegrimsleden.no. Vil du være med på pilegrimsvandring i kortere eller lengre tid, ta kontakt med arrangøren.

I Sørum er det to overnattingssteder for pilegrimer: Arteid Vestre, i stabburet hos Dagfinn Eriksen Arteid, og Arstun vandrerhjem og pilegrimsherberge på Åsgård, hos Mari Aasgaard, tlf. 911 08 671, e-post: aasgaard@c2i.net.

En pilegrim er en person som forbereder eller foretar en reise vesentlig av åndelige årsaker. Pilegrim kommer av det latinske ordet peregrinus, som betyr «fremmed» eller «utenlandsk». Pilegrimsreise er kjent fra flere religioner og bruken av begrepet er blitt utvidet, slik at den som reiser til et svært viktig sted for vedkommende, kan bli kalt pilegrim, selv om reisen ikke har religiøse årsaker. Pilegrimen søker gjerne åndelig renselse eller å komme nærmere det guddommelige, men det finnes også andre grunner til å reise. I middelalderen fikk pilegrim også betydningen «en person som vandrer fra sted til sted». I Norge går pilegrimsvandringene på St. Olavsvegene mot Nidaros (Trondheim) og Olav den helliges grav. All slik vandring har en sunn effekt – både som fysisk trening, naturopplevelse og følelse av en egen ro, samt fellesskap med andre. Og med en troende, kristen tilnærming kan en slik pilegrimsreise gi en ytterligere dimensjon og forståelse.

■ Se brosjyre om Pilegrimsleden på www.sorum.historielag.no

ANDRE AKTIVITETER

- ➔ **Torsdag 23. mai: Slora Mølle** - Kulturminneadopsjon, Fjuk Skole
- ➔ **Søndag 9. juni kl 12.00: Slora Møllens Dag 2013**, med underholdning og aktiviteter.
- ➔ **Torsdag 13. juni kl. 18:00: Rusletur** - til Røverkula og Jutulkløyva hvis tid. Leder Haakon Sandbraaten. Start fra transformatorstasjonen, Tretjerdalsvegen.
- ➔ **Søndag 23. juni kl 18.00: Slora Mølle** - St. Hans-feiring, alle er velkomne. Grill er der, hver enkelt tar med mat og godt humør (og bord og stoler).
- ➔ **Torsdag 8. august kl. 18:00: Rusletur** - langs Glomma mot Blakersund/Rånasfoss. Leder Bjørn Tveit. Fremmøte ved Bingsfoss Kraftstasjon, parkeringsplassen ved brua.
- ➔ **Torsdag 15. august kl. 18:00: Rusletur** - i området ved Slora/Fjuk. Leder Hans G. Bjørge. Start fra Slora Mølle.
- ➔ **Lørdag 7. september kl. 11:00: Kjenn din bygd-tur**. Leder Aage Kleven. Fremmøtested bestemmes senere. På Slora Mølle blir det demonstrasjon av maskiner, omvisning og kaffeservering.
- ➔ **Hver onsdag kl 18.00: Slora Mølle** - Dugnadskveld og sosialt samvær. Alle er velkomne til å slå av en prat.

STØTT VÅRE SPONSORER – DE STØTTER OSS!

www.blaker-bygdeservice.no

www.blakersparebank.no

www.advokat-hagen.no

Nordfonn – Fokus Butikksenter, Sørumsand
Telefon 63 86 60 70, epost nordfonn@interoptik.no

www.aeas.no

B RETURADRESSE:
Blaker og Sørums Historielag
Postboks 72
1921 Sørumsand

